

Ügyiratszám: MN/30913-9/2016.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem elbírálása

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG MÉDIATANÁCSÁNAK

1348/2016. (XI. 22.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat** (**Személyes adat** a továbbiakban: **Kérelmező**) a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (1016 Budapest, Naphegy tér 8. 2. em., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) M1 adóján 2016. október 12-én 05:38:36 órai kezdettel megismételt Ma éjszaka című műsorszámmal kapcsolatban, 2016. október 17-én benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelme alapján 2016. október 18-án indult hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

elutasítja.

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a közléssel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással a közléstől számított 15 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól (a továbbiakban: bíróság) lehet kérni a Médiatanácshoz benyújtandó keresetlevéllel. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérhet. A keresetet a bíróság 60 napon belül bírálja el.

Indokolás

A Kérelmező a Médiatanácshoz 2016. október 17-én érkezett, MN/30913-1/2016. ügyiratszámú beadványában (a továbbiakban: **kérelem**) a Médiaszolgáltató M1 adóján 2016. október 12-én 05:38:36 órai kezdettel megismételt műsorszám-részletet kifogásolta.

A Kérelmező szerint a Médiaszolgáltató megsértette a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (**Mttv.**) 12. § (2) bekezdésében, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (**Smtv.**) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség követelményeit, amikor a kifogásolt műsorszám témája (szén-dioxid-kvóták, COP21) kapcsán vetített ábrák néző félrevezetésére/manipulálására alkalmas mivolta és azon téves információ mellett, miszerint a paksi atomerőmű turbinái szén-dioxidot bocsátanak ki, nem került kifejezésre a COP21-gyel kapcsolatban a Reális Zöldek Klub által a világhálón megjelent hír, amely szerint baj van a COP21-gyel.

A Kérelmező beadványához mellékelte egyéb iratok mellett a Médiaszolgáltató közönségszolgálatának címzett, Dobos Menyhért vezérigazgató elektronikus levélcímére 2016. október 12-én, 06 óra 44 perckor küldött kifogását, valamint Dobos Menyhért vezérigazgató és a Kérelmező között 2016. október 13-án, 12:10 óra és 12:30 órakor egyéb ügyben történt elektronikus levélváltás másolatát, amelyben a vezérigazgató nyilatkozott a kifogás 2016. október 12-i beérkezéséről, ugyanakkor annak tárgyában nem foglalt állást. Benyújtotta továbbá a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium energetikáért felelős helyettes államtitkára által elektronikus úton küldött meghívás másolatát, amely személyes találkozóra invitálta a Kérelmezőt energiapolitikai és elsősorban az atomenergia hazai alkalmazását érintő kérdéskörben, illetve a Miniszterelnökségtől kapott, a Reális Zöldek Klub támogatását megköszönő levél másolatát.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a JBE médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása az Mttv. 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja értelmében a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati médiaszolgáltató.

Az Mttv. 166. §-a értelmében a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel az Mttv. általános eljárási szabályait (Mttv. 144-165. §) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) rendelkezéseit alkalmazza. Az Mttv. 144. §-a értelmében a Médiatanács hatósági eljárásaiban az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el.

A Médiatanács megállapította, hogy bár a Kérelmező nem jelölte meg a műsorszám címét, az a kérelemben foglalt időpont és a kifogásolt műsor-részlet tartalma alapján beazonosítható volt: a kérelem tárgya a 2016. október 12-én 05:16:04 órai kezdettel megismételt *Ma éjszaka* című műsorszámon belül 05:38:36 órától közzétett összeállítás volt.

A kiegyensúlyozottsági kérelem alapján, az Mttv. 181. § (1) bekezdése szerint 2016. október 18-án hatósági eljárás indult és a Médiatanács a 2016. október 24-én kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/30913-2/2016. ügyiratszámú végzésével függő hatályú döntést hozott a Ket. 71/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján, egyúttal az MN/30913-3/2016. ügyiratszámú végzésével – határidő tűzése mellett – hiánypótlásra hívta fel a Kérelmezőt, hogy nyilatkozzon, álláspontja szerint a sérelmezett műsorszám miért sértette a kiegyensúlyozott tájékoztatás törvényi követelményét, és e körben ismertesse, hogy véleménye szerint mely, a kifogásolt műsorszámban elhangzottakhoz kapcsolódó szembenálló nézet, álláspont megjelenítését mulasztotta el a Médiaszolgáltató.

A hiánypótlási felhívásnak a Kérelmező 2016. november 14-én érkezett, MN/30913-6/2016. ügyiratszámú nyilatkozatában tett eleget. Ebben kifejtette, hogy a kifogásolt műsorszámban vetített ábrák/képek következtében a néző nem kapott kiegyensúlyozott tájékoztatást a szén-dioxidról. Álláspontja szerint a műsorszám súlypontjában a szén-dioxid állt, s a vetített ábrák azt a hamis képzetet sugallták a néző számára, hogy a szén-dioxid szabad szemmel látható gáz. Kifogásolta az erőművi hűtőtornyok bemutatását is, mintha abból is szén-dioxid áramolna ki, ami ugyancsak téves, mivel a hűtőtornyokból kiáramló, szabad szemmel is látható gáz vízgőz, s a kiegyensúlyozott tájékoztatás megkövetelte volna annak megemlítesét, hogy a szén-dioxidnak nincs köze a hűtőtornyos ábrához.

Megjegyezte egyúttal, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének figyelmen kívül hagyását csak fokozta az egyik riportalany megjegyzése (valahol tőlünk távol turbinák forognak, a szén-dioxid-kibocsátás ott van), ugyanis a kiegyensúlyozottság érdekében meg kellett volna említeni, hogy Pakson is forognak turbinák, de szén-dioxid ott nem áramlik ki.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz az eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdése értelmében az Smtv. 13. §-ának, vagyis a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése esetén benyújtott panasz kérelemnek, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató kérelmezőnek minősül. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén tehát a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek – a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott – kérelme, így jelen esetben a Kérelmező is, érdemben elbírálendő.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése szerint:

„Az (1) bekezdésben meghatározott hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont – megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti – közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges. Nem élhet a kifogásolás jogával a kérelmező, ha az ismertetésre nem került álláspont kifejtésére ezen álláspont valamely képviselője már lehetőséget kapott, vagy ha e lehetőséget a kérelmező kapta, de azzal nem élt.”

Az Mttv 181. § (3) bekezdése szerint:

„A médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közlésétől számított negyvennyolc órán belül - a döntés közlésének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül - a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.”

A Médiatanács a kérelem mellékleteit megvizsgálva megállapította, hogy a Kérelmező Dobos Menyhért vezérigazgató elektronikus levélcímére 2016. október 12-én 06:44 órakor, valamint a Médiaszolgáltató közönségszolgálatának elektronikus levélcímére 06:45 órakor küldte meg kifogását, azaz határidőben fordult a Médiaszolgáltatóhoz. A Kérelmező 2016. október 13-án 12:10 órakor – szintén elektronikus úton – a Médiaszolgáltató vezérigazgatójához fordult, más ügyben, egyúttal érdeklődött a kifogás megérkezése felől. A Médiaszolgáltató a megkeresésre reagálva, 2016. október 13-án 12:30 órakor küldött elektronikus válaszában megerősítette a kifogás megérkezését, annak elutasítása vagy elfogadása tárgyában azonban nem nyilatkozott. A Kérelmező ugyanezen a napon, postai úton kérelemmel fordult a Médiatanácshoz. Az előadottak alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a Kérelmező mind a kifogásolásra nyitva álló 72 órás, mind pedig a kérelem előterjesztésére jelen esetben vonatkozó 10 napos határidőt betartotta.

A Médiatanács az eljárás tárgyát képező kérelem vonatkozásában megállapította, hogy az a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelel, így érdemben elbírálható.

A Médiatanács a 2016. október 24-én kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/30913-4/2016. ügyiratszámú végzésével a Ket. 29. § (3) bekezdésének b) pontja szerint tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a kérelem beérkezéséről és az eljárás megindulásáról, továbbá kötelezte, hogy a végzés közlésétől számított 8 napon belül terjessze elő – a végzés mellékleteként másolatban csatolt irattal, azaz a Kérelmező kiegyensúlyozottsági kérelmével kapcsolatos – álláspontját tartalmazó nyilatkozatát.

A Médiaszolgáltató nyilatkozata 2016. november 9-én, postai úton érkezett meg a Hatósághoz. Nyilatkozatában a kérelemben foglaltak részletezését követően kifejtette, hogy azért nem került említésre a műsorszám, hogy az ENSZ 21. klímakonferenciájával (COP21) baj van, illetve, hogy a paksi atomerőmű nem bocsát ki szén-dioxidot, mert e szempontok a műsorszám tartalmával semmilyen

tematikus és tartalmi összefüggésben nem álltak, azzal tényszerű kapcsolatba hozhatóak nem voltak. Álláspontja szerint a tárgyi műsorszám megfelelt az Smtv. 13. §-ában, valamint az Mttv. 12. § (2) bekezdésében foglalt kiegyensúlyozottsági követelménynek. A kifogásolt műsorszám az Európai Unió által létrehozott „Európai Kibocsátás Kereskedelmi Rendszeréről” (European Emissions Trading Scheme, ETS), közismert elnevezéssel a „szén-dioxid-kvóta” intézményéről szólt. Ebben a körben általában az üvegházhatású gázok kereskedelméről, illetve a jellemzően nagy kibocsátású iparágakról esett szó. A kvótarendszer, mint európai uniós intézmény bemutatása a Médiaszolgáltató szerint nem igényelte az ENSZ Klímakonferencia eredményeinek és hatásának bemutatását. Megítélése szerint ugyancsak nem kapcsolódott a műsorszámhoz tartalmilag a nukleáris erőművek és az üvegház-hatás kapcsolata, mivel az ETS iparágakról és nem erőmű-típusokról rendelkezik.

A kifogásolt ábrákkal kapcsolatban a Médiaszolgáltató megjegyezte, hogy azokat mindössze egyszerű illusztrációnak szánta annak érzékeltetésére, hogy a gépjárműveknek jelentős a károsanyag-kibocsátása a kipufogógázon keresztül, a riport során bemutatott ipari létesítmények működése pedig hozzájárul az üvegház-hatáshoz a kibocsátás kémiai elemzése nélkül, így kapcsolódott a műsorszám témájához.

A Médiaszolgáltató álláspontja szerint a kifogásolt műsorszám az Európai Unió ETS-rendszerét sokoldalúan, tényszerűen, tárgyilagosan és kiegyensúlyozottan mutatta be.

A fentiek alapján a Médiaszolgáltató kérte a kérelem elutasítását.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A Kérelmező álláspontja

A Kérelmező álláspontja szerint a tárgyi műsorszám-részlet témáját a széndioxid-kvóta, Magyarország azzal történt sikeres gazdálkodása, a COP21 képezte, amely témát a műsorvezető két riportalany bevonásával mutatta be, azonban nem került kifejezésre a Kérelmező által képviselt szervezet internetes oldalán megjelent hír, miszerint a COP21-gyel baj van.

A Kérelmező sérelmezte, hogy a téma feldolgozása során vetített ábrák közül több alkalmas volt a néző megtévesztésére, manipulálására, ugyanis a gépkocsik által fajlagosan kibocsátott szén-dioxid-értékeket feltüntető számsor felett bemutatott autó-ábrán a szén-dioxidot a kipufogóból kiáramló sötét felhőként ábrázolták, ugyanakkor a szén-dioxid szabad szemmel nem látható gáz. Kifogásolta azt is, hogy ugyanígy ábrázolták a gyárkéményeket és a hűtőtornyokat, ugyanis az ez utóbbiakból kiáramló felhő vízgőz, amellyel kapcsolatban a Médiaszolgáltató elmulasztotta kifejezni, hogy a legerősebb ernyő gáz.

A Kérelmező sérelmezte azt is, hogy az egyik riportalany azt mondta, hogy valahol tőlünk távol turbinák forognak, ott van a szén-dioxid-kibocsátás, ugyanis, ha a távol forgó turbinák említésével a riportalany a paksi atomerőműre gondolt, a műsorvezetőnek illetett volna kifejeznie, hogy az atomerőmű nem bocsát ki szén-dioxidot.

Egyúttal kifogásolta, hogy az energetikai tanácsadóként feltüntetett riportalanyok szakképzettsége, illetve, hogy kinek dolgoznak, nem derült ki a riport során, holott a reális zöldek érintettek tanácsadási körben.

A Kérelmező a hiánypótlási felhívásnak eleget téve MN/30913-6/2016. ügyiratszámom benyújtott nyilatkozatában megerősítette a kérelemben kifejtett azon álláspontját, miszerint a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértésére az ábrák vetítésével került sor: egyrészt azt a hamis látszatot keltették, hogy a szén-dioxid szabad szemmel látható gáz, másrészt, hogy az erőművi hűtőtornyokból szén-dioxid áramlik ki. Emellett megjegyezte az egyik riportalany azon okfejtését, miszerint a valahol tőlünk távol forgó turbináknál van szén-dioxid-kibocsátás, amely indokolta volna annak megjelenítését, hogy Pakson is forognak turbinák, de ott nincs szén-dioxid-kibocsátás.

2. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése

A Médiaszolgáltató M1 adóján 2016. október 12-én 05:16:04 órai kezdettel megismételt *Ma éjszaka* című műsorszámában 05:38:36 órai kezdettel sugárzott műsorszám-részletben a következők hangzottak el:

Műsorvezető: *„Szén-dioxid-kvóta. Mennyit vállalt Magyarország, és mennyit a többiek. Egyáltalán mit is jelent ez a kvóta. Egyre nagyobb téma a világban a károsanyag-kibocsátás. A németek például néhány napja felvetették, hogy betiltanák a benzinautókat. Fadgyas Bence, illetve Feldmájer Benjámint a vendégünk, jó reggelt, jó napot kívánok. Beszéljünk először is arról, hogy mi az a szén-dioxid-kvóta, tehát ugye kvóták vannak, és ugye ezekkel lehet kereskedni, ez mit jelent?”*

Fadgyas Bence (=FB; kockázati tanácsadó): *„Az Európai Uniónak van egy szabályozása, egy direktívája, amit szén-dioxid-kvóta kereskedelmi rendszernek hívunk. Ez nagyjából annyit tesz ki, hogy szabályozza – európai uniós szinten – hogy mennyi üvegházhatású gáz bocsátható ki minden egyes évben 2005-höz viszonyítva, ez kb. 20%-kal lesz kevesebb 2020-ra, az intézkedések kapcsán.”*

Műsorvezető: *„És jól értem, hogy ez vállalatok alapján működik egy-egy országban?”*

FB: *„Ez egy nagyon hosszú egyeztetés eredménye volt az Európai Unión belül, ez egy nagyon bonyolult rendszer. Az Európai Unió egységesen az összes tagállamra határozta meg és maximalizálta, hogy mennyi szén-dioxid, és egyéb üvegház-hatású gáz bocsátható ki, és ezek tagállami, és egyébként ebben a kvótakereskedelmi rendszerben részt vevő cégek számára évről-évre meghatározott mennyiségeket jelentenek.”*

Műsorvezető: *„Hogyha már Ön említette az Uniót, akkor mi meg tudjuk mutatni a grafikán, persze csak néhány tagország, és köztük van Magyarország, hogy nagyjából mit lehet, hogy lehet elképzelni ezeket a bizonyos kvótákat, hát nyilván Németország sokat vállalt, nagyobb országról is van szó, ugyanakkor Lengyelország és Franciaország. Mi ott vagyunk Szlovákia előtt 93,8 tizeddel, de természetesen ez nem az egész uniós paletta, nem a 27, illetve 28 tagország, hanem csak öt, a rend kedvéért. Ez pontosan mit jelent Magyarország számára, merthogy azt lehet olvasni egy jelentés szerint, hogy Magyarország jól gazdálkodott a kvótákkal.”*

FB: *„Az Állami Számvevőszék jelentés igazából azt mondja ki, hogy az európai direktívának megfelelően járt el Magyarország, amikor szabályozta a szén-dioxid-kibocsátást és az ezzel kiosztható kvótákat. Ezekhez a vállalatokhoz fontos elmondani, hogy ezek a vállalatok egy korábbi szén-dioxid-kibocsátás alapján kerültek meghatározásra, és ebben a kvótakereskedelmi rendszerben nem minden egyes szén-dioxid molekula vesz részt, amit az Európai Unióban kibocsátanak. Ez bizonyos iparágakat és bizonyos ipari szektorokat tartalmazhat, például az energiatermelést, az az áramtermelés által kibocsátottat, de egyéb ipari termelés is részt vesz benne, de egyébként például az autóközlekedés nem vesz benne részt. A kvótakereskedelmi rendszer körülbelül az Európai Unió szén-dioxid-kibocsátásának a felét fedei le.”*

Műsorvezető: *„De ilyenkor nyilván azt is érdemes nézni, hogy egy országban mekkora a gyárpar, mert ha nincs olyan jelentős gyárpar, akkor eleve a kibocsátott – gondolom én, persze naív a felvetés – gázoknak a szén-dioxidnak a mennyisége is kevesebb.”*

Feldmájer Benjámint (=FMB; energetikai tanácsadó): *„Természetesen az adott ország ipari struktúrájától, elektromos áram-termelésétől nagyban függ az össz kibocsátott szén-dioxid mennyisége, és természetesen az ipar méretétől, szerkezetétől függ az, hogy milyen szén-dioxid-kibocsátás csökkentési programokat tudnak végrehajtani.”*

Műsorvezető: *„Beszéljünk egy kicsit az autókról, az nagyon érdekes volt, amit mondott, merthogy ugye ebben nincsen benne az autó, márpedig nagyon sokan beszélnek arról, hogy a fenntartható fejlődés érdekében mondjuk áramhajtású autókra kellene átállni, például a németek felvetették. Ez egy néhány*

nappal ezelőtti hír, hogy akár a dízel, akár a benzinautókat be kellene tiltani, és 2030-2040-re célszerű lenne kibocsátás nélküli autókkal közlekedni. Ez önmagában nem egy rossz dolog, de ugyanakkor persze kérdés, hogy ha nincs benne a kvótában, akkor ez miért olyan fontos.”

FB: „Tehát, ugye igen. Az elektromos autók azok benne lennének a kvótában, mert az energiaáramtermelése az abszolút rész a kvótarendszernek. Amikor Németországban szélerőművekkel elektromos áramot termelnek, az például nem jár szén-dioxid-kibocsátással, de ha ugyanakkor szénét égetnek el Németországban, azért ki kell fizetni ezeknek a kvótáknak az értékét. Tehát önmagában az, hogy áramot használunk fel, az nem jelenti azt, hogy csökken a szén-dioxid-kibocsátás, de ha ezt az áramot olyan módon állítjuk elő, ami kevesebb üvegházhatású gáz kibocsátásával jár, az már jó, az csökkenti a szén-dioxidot, és így hogy ha elektromos autók kerülnek forgalomba, az ugyanúgy csökkenti a környezetkárosítást, mint, hogy ha egyébként benzines vagy dízelautókkal közlekednénk. A kvótakereskedelmi rendszernek egyébként a legfontosabb célja kettős. Egyrészt célja az, hogy csökkentse ezeket a káros gáz-kibocsátásokat, a másik célja pedig az, hogy egy alacsonyabb kibocsátási szintet gazdaságilag fenntarthatóvá tegyen.”

Műsorvezető: „Hogy ha már beszéltünk az autókról, mutatunk még egy jó kis grafikát. Ezen még az látszik, és szintén kapcsolódik a témához, hogy ugye, hogy 130 gramm szén-dioxid/kilométer 2015-ben az a bizonyos egység, és ugye az is cél, ha már az autókról beszélünk, hogy 2021-re ez 95 grammra csökkenjen az Európai Unióban. Kérdés az, hogy mivel: az autók kevesebb szén-dioxidot fognak kibocsátani, vagy azzal, hogy több elektromos autó lesz, kevesebb szén-dioxidot fognak kibocsátani. Hogyan működik ez a gyakorlatban?”

FMB: „Szerintem fontos megemlíteni, hogy az európai uniós szén-dioxid-kvótakereskedelem az csupán egy eszköz a kibocsátás csökkentésére, emellett természetesen léteznek a nemzeti akciótervek, amelyek számos elemet tartalmaznak, ennek egy része a transzport szektorhoz köthető szén-dioxid-kibocsátás csökkentése vagy szén-dioxid-ekvivalens gáz-kibocsátás csökkentése. Nyilván a csökkentés egyrészt hatékonysági projektekkel valósítható meg, itt konkrétan a benzin- illetve dízelüzemű autóknak a kibocsátásáról van szó. De természetesen a flotta, a kint lévő személy, illetve tehergépjárműveknek az elektromos járművekkel való lecserélése drasztikusan tudja csökkenteni a transzport szektor szén-dioxid-kibocsátását.”

Műsorvezető: „Sokan felteszik a kérdést, és nyilván kapcsolódik ehhez, amit mondott, hogy nekem, egyszerű embernek, aki autózom, vagy a családban mondjuk csak egy autó van, ez engem érint-e, vagy mondjuk elsősorban például az ipart vagy a közlekedést, vagy az áruszállítást érinti elsősorban.”

FMB: „Én azt gondolom, hogy ez alapvetően mindenkit érint, mindenkit, aki a transzport szektorban érdekelt, legyen az személygépjármű-használó vagy tehergépjármű-használó. Bármely szabályozás, amely a benzinárakat befolyásolja, bármilyen szabályozás, amely hatékonyságnövelést hajt végre az autóiparban, az természetesen befolyásolja a hosszú-felhasználási költségét a járműveknek.”

Műsorvezető: „És gondolom én, hogy a klímavédelmet, meg egyáltalán a fenntartható fejlődést én azzal, hogy ha úgy döntök egy héten, hogy nem autózom minden nap, hanem csak két nap, és a többi öt napon vagy négy napon a tömegközlekedést használom, és mondjuk a kötött pályásat, és nem a buszközlekedést, akkor máris hozzájárultam?”

FMB: „Természetesen. Én azt gondolom, hogy a legfontosabb üzenete talán az európai uniós szén-dioxid-kereskedelmi kvótarendszernek, illetve általában a kvótarendszereknek, a szabályozásnak, hogy ez egy globális probléma. A szén-dioxid a globális légkörbe megy, nincsenek nemzeti légkörök, nincsen európai uniós légkör, és ezért egy egységes fellépés kell, a Kiotói Protokoll, az európai uniós kereskedelmi rendszer, illetve az egyéb létező rendszerek ezt próbálják megragadni. A legutóbbi példát erre ugye a párizsi csúcstalálkozón elfogadott irányelvek jelentik.”

FB: „A legfontosabb kibocsátási, a legkörnyezetkárosítóbb kibocsátásokkal egyébként a hétköznapi életben nem találkozunk. Tehát az, hogy égnek a villanykörték itt a stúdióban, ez annak köszönhető, hogy tőlünk valahol nagyon távol egy hatalmas erőműben turbinák futnak, ami közben szén-dioxid

keletkezik. Vagy például, amikor házat építünk, a téglák elkészítésénél rengeteg gázt égettek el, hogy az a téglák létrejöhessen. Tehát valójában a hétköznapi fogyasztási cikkek keresztül bocsátjuk ki a legtöbb üvegház-hatású gázt, és maga a kvótarendszer pont ezt az ipart próbálja meg úgy szabályozni, hogy egyfelől ne nyomja agyon az ipart és annak a gazdasági sikerességét, másfelől viszont biztosítsa az Európai Unió polgárait arról, hogy a kibocsátás évről-évre csökken az Európai Unióban, ami természetesen Magyarországon is megtörténik. A cél az, hogy 2020-ig a 2005-ös bázisához képest 21%-kal kevesebb üvegház-hatású gázt bocsásson ki, és Magyarország egyébként 2005-höz képest körülbelül 15%-kal csökkentette már a szén-dioxid-kibocsátást.”

Műsorvezető: „Ha a mobiltelefonom töltőjét napközben nem hagyom benne a konnektorban vagy lekapcsolom az áramot, akkor már picit hozzájárultam, ha jól értem.”

FB: „Így van.”

Műsorvezető: „Nagyon szépen köszönöm, hogy itt voltak.”

FB: „Köszönöm szépen.”

FMB: „Köszönöm.”

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint „Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. §-a szerint:

„A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„A médiaszolgáltatások tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az Smtv. 13. § szerinti kötelezettségnek. A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámokkal kapcsolatban fogalmazza meg. A hírműsorszám fogalmát az Mttv. 203. § 17. pontja határozza meg: „időtartamának legalább kilencven százalékában a magyarországi és a nemzetközi közélet aktuális eseményeivel – ide nem értve a közlekedési híreket, az időjárás-jelentést és a sporthíreket – foglalkozó műsorszám.”.

A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz

mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, tehát egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közzétevő műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül annak is van jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához, annak feldolgozása, bemutatása milyen módon szerepelt benne, ez a körülmény pedig jelen ügy kapcsán is kiemelt szerepet játszik.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéstről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A „*Ma éjszaka*” a Médiaszolgáltató magazinműsora, mely aktuális politikai, gazdasági stb. események, történések háttérével foglalkozik, azaz közéleti, közérdekű kérdésekről nyújt tájékoztatást.

A „*Ma éjszaka*” című műsorszám – a jelen határozat indokolásának 2. pontjában részletesen ismertetett tartalommal – az Európai Unió által létrehozott szén-dioxid-kvóta kereskedelmi rendszerrel, más néven a szén-dioxid-kvótával foglalkozott. Az intézményrendszert létrehozó irányelv szabályozza, hogy évente mennyi üvegházhatású gáz bocsátható ki az Európai Unió területén, célja ezen gázok kibocsátása mértékének évenkénti csökkentése 2020-ig.

A kérelemmel érintett műsorszegmens műfaját tekintve televíziós interjúkra épülő magazinműsor, melyben a riporter egy, a szerkesztő által megválasztott témakör kapcsán két szakértő véleményét kérdezte (a szén-dioxid-kvóta mibenlétéről és részleteiről). Jelen esetben ugyanakkor nem korlátozható – még a kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben foglaltak alapján sem – a szerkesztői szabadság, a Médiaszolgáltató a riportokon keresztül ugyanis mindössze a szén-dioxid-kvóta részleteivel kívánta megismertetni a nézőközönséget.

A tárgyi műsorszám tehát arra vállalkozott, hogy a közmédia törvényben rögzített céljai elérése, feladatainak teljesítése keretében meghatározott szakmai nézőpontokat ismertessen, illetve bemutassa a szén-dioxid-kvótát, annak célját, előírásait és hatásait, nem pedig egyes, az adott kérdéssel összefüggő ellentétes vélemények ütköztetésének kívánt teret adni. Ebben a tekintetben a műsorszám – annak elsődlegesen műfaji jellemzőire, nem pedig témájára tekintettel – a kiegyensúlyozott tájékoztatás

követelményét előíró médiaszabályozásbeli követelmények számon kérhetősége szempontjából a napi aktuális hírekkel foglalkozó közéleti, politikai vagy hírműsorokétól eltérő megítélés alá esik.

A fentiekre figyelemmel **megállapítható, hogy a kérelemmel érintett műorszám műfaji – és ebből következően szerkesztési – sajátosságait szem előtt tartva nem sérült a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye.**

A fentiek alapján a Médiatanács az Mttv. 181. § (1) bekezdése alapján, a 182. § u) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a kérelmet elutasította.

Az eljárás során a Ket. 153. §-ában foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel. A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdése da) alpontjában, valamint az Mttv. 163. § (1) bekezdésében és a 181. § (8) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul. A halasztó hatály kérdését az Mttv. 163. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés rendezi. A tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: **Pp.**) 338. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza. A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a Pp. 340/B. §-a és 397/l. § (2) bekezdés b) pontja alapján elektronikusan (űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével) nyújthatja be a keresetlevelet a Médiatanácsnál.

Budapest, 2016. november 22.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

dr. Vass Ágnes
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat